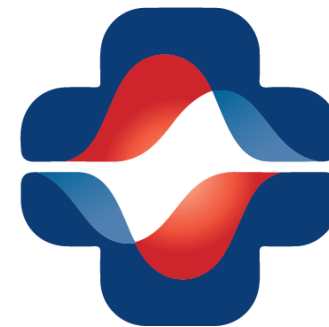

ESF projekt UP.03.3.1.04.0020
REGIONALNI CENTAR KOMPETENTNOSTI MLINARSKA

Program usavršavanja vještina iz njege starijih i nemoćnih osoba nakon stečene
kvalifikacije njegovatelj/negovateljica TES

*Tema: Osobni dohodak i raspolaganje s osobnim
novčanim sredstvima*

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Marica Bakin Batnožić

Škola za medicinske sestre Mlinarska, Zagreb

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ishodi učenja programa

Po završetku programa sudionici moći će:

- objasniti pojmove: osobni dohodak, žiro račun, tekući račun
- opisati vrste bankovnih kartica
- napisati plan vlastite štednje i trošenja osobnog dohotka

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Sadržaj programa

1. Značenje pojmova:

- osobni dohodak,
- žiro račun, tekući račun

2. Vrste bankovnih kartica

3. Plan raspolaganja osobnim novčanim sredstvima

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Uvod

Razmislite i odgovorite na pitanja:

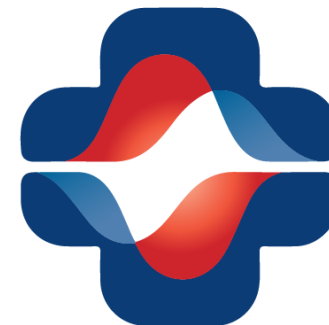
- Koje je značenje novca u svakodnevnom životu?
- Koje su mogućnosti isplate novca?
- Što plaćate novcem i gdje ga najviše potrošite?

Upravljanje osobnim financijama, kućnim budžetom i kako postati odgovoran potrošač –treba razumjeti prije osamostaljenja i prve zarade.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Novac

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Novac je obračunska jedinica, spremnik vrijednosti te sredstvo razmjene.

Kuna je 30. svibnja 1994. uvedena kao hrvatska novčana jedinica.
Kratica za kunu je kn, a za lipu je lp.

RH od 2023.
godine namjerava
uvesti euro (€) za
službenu valutu.

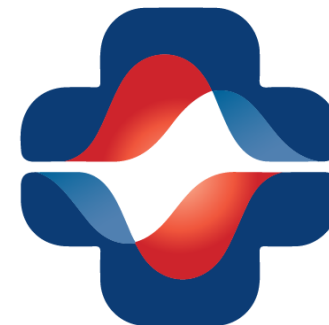
Osobni dohodak

Osobni dohodak naziva se još plaća.

To je novčana naknada za rad koju poslodavac isplaćuje posloprimcu (radniku).

Osobni dohodak se isplaćuje po ugovoru koje poduzeće sklapa s radnikom, a određuje se na osnovi vremena provedenog na poslu. (Npr. njegovatelj/-ica potpisuje ugovor o zasnivanju radnog odnosa u kojem se, između ostalog, navodi kada je isplata osobnog dohotka.)

Isplaćuje se tjedno, dvotjedno, mjesečno, a rijetko tromjesečno ili godišnje.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Poslodavac =
Vlasnik ustanove daje posao

nakon mjesec
dana

Posloprimac =
Njegovatelj/-ica
Izvodi posao i dobiva plaću

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- Novčanice i kovanice nazivamo gotovim novcem ili gotovinom.
- Građani uglavnom koriste tekuće račune na koje primaju redovite prihode (plaće ili mirovine).

Koja je razlika između žiro računa i tekućeg računa?

Žiro račun i tekući račun su bankovni računi.

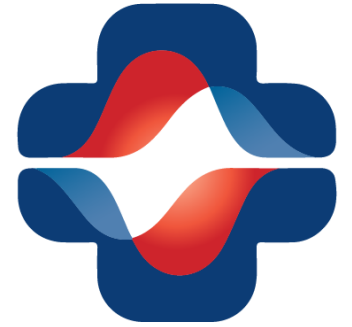
Na žiro račun se prima naknada od povremenog posla.

Otvara se ukoliko osoba radi preko učeničkog servisa, student servisa ili posebnih ugovora.

Na tekući račun isplaćuje se mjesečni osobni dohodak tj. plaća.

Radnik mora zatražiti u banci broj tekućeg računa. Tada dobiva debitnu bankovnu karticu.

Banke uzimaju novčanu naknadu za vođenje tekućeg i žiro računa.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Debitna kartica

Nakon što je tekući račun otvoren, banka izdaje debitnu karticu i tajni broj PIN.

Debitna kartica je kartica tekućeg računa koja se može koristiti za bezgotovinsko plaćanje.

Kod debitne kartice novac se automatski naplaćuje s računa vlasnika, a vlasnik plaćanje potvrđujete PIN-om.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Debitna kartica

Koriste se za:

- plaćanje roba i usluga na prodajnim mjestima
- podizanje gotovog novca na bankomatima

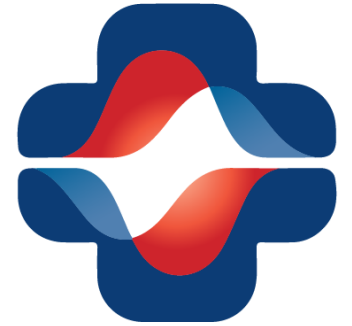
Novac na bankomatima se može podizati 24 sata dnevno, u sve dane u tjednu.

Ukoliko se novac podiže na bankomatu neke druge banke, naplaćuje se naknada za podizanje novca.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Što je PIN?

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Uz bankovnu karticu dobije se i PIN (engl. Personal Identification Number).

To je **tajni** osobni broj korisnika bankovne kartice.

PIN je četveroznamenasti broj koji omogućava korištenje debitne kartice.

PIN smije biti poznat samo vlasniku kartice. On se pamti!

PIN se ne zapisuje na karticu ili papiriće, posebno ne one koji su uz karticu.

Za
plaćanje
do 200
kn nije
potreban
PIN.

Debitna kartica / Kreditna kartica

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Dok kod debitnih kartica vrijedi pravilo
„Kupuj sada, plati odmah“,

kod kreditnih kartica vrijedi:
„Kupuj sada, plati kasnije“!

Kreditna kartica

- Kreditna kartica je vrsta kartice koja omogućuje odgodu plaćanja.
- U trenutku plaćanja kreditnom karticom banka plaća kupnju, a vlasnik kartice dobiva račun na kraju mjeseca koji plaća banci.
- Osim što kreditna kartica omogućava odgodu plaćanja, moguće je i obročno plaćanje (u ratama).

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Odgovornost u korištenju kartice

- Usprkos pomisli da banka odgodom plaćanja „čini uslugu“, važno je znati da se za plaćanje kreditnom karticom naplaćuju kamate.
- Na kreditnoj kartici postoji limit kojeg određuje banka na temelju kreditne sposobnosti vlasnika kartice. Znači, ne može se trošiti („peglati“) karticu neograničeno.
- Kreditnu sposobnost gradi se pravovremenim, odgovornim i cjelovitim plaćanjem računa.

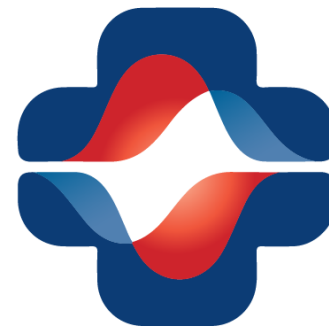

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Planiranje osobne potrošnje

- Za dobro i uspješno upravljanje novcem, potreban je jasan i konkretan financijski plan što se želi napraviti i postići.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Osnovni zadatak u planiranju potrošnje:

Procijeniti svoje trenutno financijsko stanje, odnosno koliko sam financijski sposoban ostvariti neki financijski cilj.

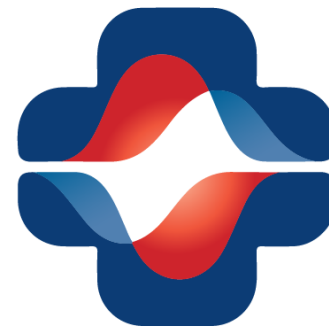
*Koliko novca imam, a koliko trošim?
Od kuda mi novac dolazi, a kuda odlazi?
Koliko mi novca na kraju ostaje?*

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Postavljanje financijskih ciljeva

- Izrada financijskog plana započinje s izradom financijski ciljeva
- Razlikuju se: kratkoročni, srednjoročni i dugoročni ciljevi.
- Kratkoročni ciljevi ostvaruju se u razdoblju do mjesec dana – „od džeparca do džeparca“.
- Srednjoročni ciljevi ispunjavaju se u roku od jednog mjeseca do godine dana, dok se dugoročni ciljevi ostvaruju u razdoblju dužem od godine dana.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Izrada plana

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

PRIMJER DOBRO POSTAVLJENOG FINANCIJSKOG CILJA

1. Specifičan

Namjeravam kupiti tablet.

2. Mjerljiv

Cijena tableta je 600 kn.

3. Ostvariv

Mjesečno namjeravam izdvojiti 50 kn od svog džeparca.

4. Realističan

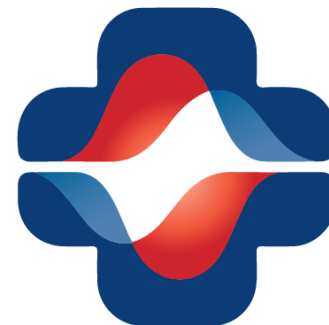
Džeparac mi je 100 kn i 50 kn će mi biti dovoljno za sve ostale potrebe.

5. Vremenski određen

Tablet namjeravam kupiti za godinu dana.

Vježba:

Prosječna neto plaća u RH za veljaču 2022. iznosi 7452,00 kuna.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

ZADATAK

Sastavite izvještaj o **mjesečnom novčanom toku** na temelju podataka iz tablice. Kao iznos primanja od plaće koristite podatak o **prosječnoj mjesečnoj plaći u Hrvatskoj**. Izračunajte iznos mjesečnog novčanog viška.

Primanja od plaće	?
Primanja od kamata na štednju	15 kn
Rata kredita za stan	1.600 kn
Telefonski račun	400 kn
Izdatci za hranu	1.800 kn
Izdatci za prijevoz	250 kn
Izdatci za odjeću	400 kn
Režije	800 kn

Ponovimo!

Što je osobni dohodak?

Na koji račun poslodavac isplaćuje plaću?

Objasnite razliku između debitne i kreditne kartice!

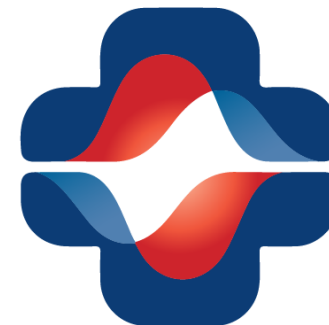
Što je potrebno znati pri podizanju novca s bankomata?

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Literatura

- Lončar V, Vinduška Jeftić I. Profesionalna komunikacija u sestринstvu, Udžbenik za treći razred medicinske škole za zanimanje medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege. Medicinska naklada;Zagreb 2019.
- Ivanov M, Barbić D, Lučić A. Moj novac, moja budućnost, Udžbenik o osobnim financijama za srednje škole, <https://www.stedopis.hr/preuzimanje-moj-novac-moja-buducnost/> preuzeto 22.02.2022
- <https://m.vecernji.hr/vijesti/minimalna-placa-u-drzavama-clanicama-eu-razlika-izmedu-najnize-i-najvise-veca-od-sedam-puta-1558922> preuzeto 12.06.2022
- <https://www.pearlhomecare.com.au/hr/> preuzeto 10.06.2022

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska